

Jei karas Korėjoje nebus sulaukymas, naujo pasaulinio karo pavojus dar padidės, o nieko blogesnio už tą negali būti.
Sen. Edwin Johnson

VILNIS

Aš skaitau Smitho Akto Skyrių 3... nekonstituciniu kaip jis parašytas ir naudojamas — užgniaužimui žodžio ir spaudos laisvės.
Teisėjas Hugo Black

Lithuanian People's Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXXII, NO. 173 3116 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. ANTRADIENIS, LIEPOS (JULY) 31, 1951 M. Telephone: Victory 2-7325—7326 KAINA 4 CENTAI

Kasdieną—

Jų Kovos Būdas
Kur Fašizmo Šulai?
Taika—“Baisus žodis”
“Užmušim...Sunaikinsim”

Kariaus Kol Susitars Dėl Taikos

MARSHALLAS VĖL GĄSDINA AMERIKOS ŽMONES KARU

Francūzija Nenori, Kad Vakarų Vokietija Taptų Militarine Galybe

WASHINGTON, liep. 30. — Apsigynimo sekretorius Marshallas pranešė Kongresui, kad karo pavojus dabar esąs juo didesnis, kadangi “stiprina savo galią.” Jisai kalbėjo Atstovų Buto apropriacijų komiteto susirinkime. Posėdis įvyko prieš uždary durų. Didesnė dalis jo kalbos neskelbiama. Komitetas tariasi apie 60 milijonų militarinį biudžetą. (Prez. Trumanas, kalbėdamas Detroite, irki kalbėjo apie Tarybų Sąjungos ruošimąsi karui.)

Dėl pirmesnio Marshallo pareiškimo, kad sekančiais metais Amerika turės Europoj 400,000 vyrų, Senate kilo didelis subruzdymas. Praeityje buvo sakyta, kad Vakarų Europai užteks 200,000 jankių.

Marshallas išreiškė baimę, kad Amerikos žmonės perdaug tiki Sovietų diplomatų kalboms. Jisai turėjo omenyje Jakovo Maliko kalbą. Ji “užiliavo” Amerika saugume.

Karo Veiksmai Korėjoje

TOKIJO. — Jankių aviacija, nepaisydama korėjiečių ir kinų protestų, nesiliauja bombardavusi strateginius taikyklius ir armijos koncentracijas. Aviacijos spoksmanas pareiškė: Mes tęsime savo ataką, kol negausime įsaką baigti mūšius. Pekingo radijas protestuoja prieš atakas, vadindamas jas barbariškoms.

užušuū žave, tu...
Kitas irgi labai “išmintingas” piliētis adresuoja laišką redakcijai: “Dėraū paskutinįjį perspėjimą: Jei neišvartysite Joniko iš ‘Vilnius’ redakcijos, sunaikinsime visus, vilniečius...”
Šiem pastariesiems turū pasakyti:
Nepziant grasinimų ir pavojaus gyvasčiai, nei aš, nei mano žmona, nei sūnus, nei ‘Vilnis’ nesitrauksime nei ant colio!

Tiesą, jūs galite išdaūyti langus; galite sužaloti mane ar mano šeimos narius — net ir nužudyti — tai jūsų kovos būdas. Bet progreso tuomi nesulaikysite.
O kad šie žodžiai pasiektų ir tuos, kuriems adresuojami, šiūmi suteikiū teisę ir kitiems Lietuvių laikraščiams juos perspausdinti.
L. Jonikas.

Organizuoja Kentucky Angliakasius

HYDEN, liepos 29. — Angliakasių unija pradėjo plauti vaju, kad suorganizavus dar neorganizuotus šios valstijos angliakasius. Hydene, Leslie apskrities centre, įvyko masinis susirinkimas, kuriamė dalyvavo tūkstančiai angliakasių. Jie atvyko iš įvairių kraštų. Susirinkimas praėjo ramiai. Jau kelios savaitės, kaip vedamas organizacinis vaju. Keliolika organizatorių buvo suareštuota. Kaip kur įvyko užpuolimai. Organizuotų į uniją angliakasių Kentucky valstijoje yra 50,000.

Uždaro Skerdyklą Topeka, Kansas

TOPEKA, liep. 29. — John Morrell & Co., uždaro savo mėsos įmonę šiame mieste. Įmonė taip daug nukentėjo nuo potvynių, kad jos atbudavimas kompanijai perdaug lėsuotų. Įmonei užsidarant, be darbo liekasi virš tūkstantis mėsos darbininkų, unijos narių. Neteke darbo darbininkai gaus menką iš kompanijos atlyginimą.

Eisenhoweris Ant Dviejų Arklių

WASHINGTON, liep. 30. — Kongresiniuose rateliuose plačiai kalbama, kad gen. Eisenhowerio bičiuliai nori padaryti jį prezidentiniu kandidatu abiejų partijų suraše — republikonų ir demokratų. Tai būtų negirdėtas dar politinė istorijoje precedentas. Pirmiausia ji mojasai padaryt jį republikonų kandidatu, o paskui kreiptis į Trumaną, kad jis atsakyty nuo savo kandidatūros Eisenhowerio naudai.

Atbalsiai J. Maliko Pasikalbėjimo Su Britų Kvekeriais

WASHINGTON. — Oficialėse sferose kreipiama dėmesio į Jakovo Maliko pasikalbėjimą su Britanijos kvekerių delegacija Maskvoje. Malikas citavo J. Stalino pareiškimą, padarytą 1936 metuose, kad Rusija nenori “eksportuoti revoliuciją” į svetimas šalis. MASKVA. — Britanijos kvekerių (religinės organizacijos) delegacija, pabuvojusi Maskvoj, grįžta namo. Kvekeriai kalbėjosi su J. Maliku. Iš jo gauta užtikrinimas, kad Tarybų Sąjunga nori tikros taikos su Vakarais

VAIKŲ ŠVENTĖ TARYBŲ LIETUVOJ

VILNIUS, birž. 1. — Birželio 1 d. — buvo plačiai atžymėta Tarybų Lietuvoje. Tą dieną visoje respublikoje buvo atidaryti nauji vaikų darželiai ir lopšeliai, pionierių ir moksleivių stovyklos, kuriose šiais metais išsėsis 13,000 vaikų. Buvo organizuojami vaikų rytmečiai, koncertai, vakarai. Įmone ir įstaigose, kolūkiuose ir MTS buvo skaitomi pranešimai apie Tarptautinę vaikų gynimo dieną, apie Tarybų šalies vaikų laimingą gyvenimą, apie sunkų

Vėliausios Žinios Britanija Siųs Kitą Misiją Iranan

WASHINGTON, liep. 30. — Senatorius Sparksman, iš Alabamos, sakosi girdėjęs, kad generolas Eisenhoweris noris ištraukti visas amerikines jėgas iš Europos. Bet tas neįvyks taip greitai. Europoje pasilikty tiktai amerikinė aviacija. TOKIJO. — Amerikos orinės jėgos bombardavo Šiaurės Korėjos sostinę Pyonyangą. Ataka buvo viena iš smarkiausių šiame kare.

WASHINGTON. — Apsigynimo sekretoriaus asistentas Anna Rosenberg sako, kad iki šių metų pabaigos bus atleista 100,000 liuosnorių rezervistų.

WASHINGTON. — Atominės energijos komisija praneša, kad bus įvykinti nauji atominiai sprogimai. Bet apie vietą ir laiką nepraneša.

SAN FRANCISCO. — Atsistatydino generolas A. Wedemeyer.

SAN FRANCISCO. — Grįžo darban streikavę telefonistai. Jų laimėjimas tik dalinas.

ABIEJŲ PUSIŲ DELEGATAI LAIKOSI SAVO NUSISTATYMO

Yunano Parubežy Kinai Sunaikino Daug Banditų.
KAESONGAS, liepos 30. — Aliantų trumpame pranešime apie paliaubų konferencijos eigą pasakyta, kad vakar ir ši pirmadienį nepadaryta jokio progreso. Korėjiečių vyriausias delegatas generolas Nam Il pilnai sutinka su vice-admiralo Joy pirmesniu pranešimu, kad karo veiksmai nebus nutraukti iki to momento, kada bus pasirašyta paliaubų sutartis. Abi pusės griežtai laikosi savo nusistatymo klausime neutralės buferinės juostos skersai Korėją. Galima, betgi, manyti, kad bus surasta kokia nors kompromisinė formulė. Konferentų nuotaika gera. Korėjiečiai ir kinai nori, kad neutralė juosta skersai Korėją būtų 12 mylių pločio. Aliantai stoja už neutralę juostą 25 mylių pločio. HONG KONG. — Laikraštis “Ta Kung Pao” praneša, kad Čiang Kai-šeko banditai, kurie buvo bemėginę įsiveržti Yunano provincijon, sunaikinti. Jie buvo įsiveržę iš Burmos pusės.

Traktorių Darbininkai Paskelbė Streiką

PEORIA, Illinois, liep. 30. — Streikan išėjo 26,000 darbininkų Caterpillar traktorių įmonėje. Unija reikalauja pakelti algas 28 centus valandai. DETROIT. — Fordo įmonės darbininkai Monroe, Mich., nutarė balsuot skelbti, ar neskelbti streiką. Chryslerio Korp. Dodge įmonės darbininkai taip pat balsuoto streiko klausimą. Šiuo laiku Detroite nedirba apie 50,000 auto darbininkų. Auto markete perteklius. Neparduota apie 450,000 mašinų.

Irano Ministras Ir Harrimano Misija

TEHERANAS, liepos 30. — Trumano pasiuntinys Harrimanas pereitą šeštadienį išskrido Londonan rolėje taikstytojo. Iš ten jis atsiuntė “optimistišką” raportą, kuris buvo aptartas Irano ministrų susirinkime. Išrodo, kad su britais atsinaujins derybos. Britai uždarė savo didžiąją rafineriją Abadena. Sako uždarė todėl, kad nėra kur supilti naftą. Nėra daugiau tuščių tankų. Amerikos ambasadorius šiandien vėl konferavo su premieru Mossadeghu. Britai būtinai nori kontroliuoti didžiąją rafineriją.

65 Milionai Raguočių Galvijų

NEW YORKAS. — Žemdirbystės ekspertai Dr. J. Hirsch ir Mrs. Edith Hirsch apskaičiuoja, kad pabaigoje šių metų Amerikos farmose ir renčiuose bus 65,400,000 raguočių galvijų. Tai bus kone šešias milijonais daugiau negu pereinamais metais. Kiaulių šiemet taip pat bus daugiau negu pernai.

MIRĖ DUCHOBORŲ VADAS

VANCOUVER, Kanada. — Mirė Mykolas “arkanioulas” Veriginas, rusų religinės sekto vad. Duchoborai, atsikraustę iš senosios Rusijos, daug kartų buvo susikirtę su Kanados valdžia. Vienas iš jų protestų prieš valdžią yra nusinuoginimas.

Pakistano-Indijos Santykiai Aštresni

DEHLI. — Pakistano premieras Liaquat Ali, kalbėdamas dideliame susirinkime sostinėj Karači, sugniaužė kumščią ir pagrūmojo Indijos adresu. Sugniaužta kumščia, pareiškė premieras, yra “Pakistano simbolis”. Jungtinių Tautų delegatas Dr. Graham vakar išvyko į Kašmiro provinciją, dėl kurios ginčijasi Indija ir Pakistanas. Indijos ministrų kabinetas dar nieko netaurė apie Pakistano padarytą taikos propoziciją. Ta propozicija susideda iš penkių punktu.

Rinkimai Izraelio Valstybėje

JERUZALĖ, liepos 30. — Šiandien įvyks rinkimai į Knessetą, Izraelio parlamentą. Rinkimuose, manoma, dalyvaus apie 900,000 piliēčių — dvigubai daugiau negu 1949 metais. Rinkimų kampanijoje dalyvavo 17 partijų. Kandidatų yra 1,232, o išrinkt reikės tik 120 atstovų.

Clevelande Laimėjo Streiką

CLEVELAND. — 4,000 trokų vairuotojų, kurie priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos, grįžo darban. Jie laimėjo beveik viską, ką reikalavo.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$3.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75; Canada \$8.00, 6 months \$4.25, foreign countries \$9.00, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, year \$3.00, six months \$1.75.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone Victory 2-7324

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

REIKALE PALIAUBŲ

Derybos sulaukyti karą vėl sukliuvo. Nesutikimas eina dėl linijos, kuri turi būti siena Šiaurinei ir Pietinei Korėjai.

Pranešimas iš Korėjos tačiau sako:

"Nežiūrint pasikartojamo delsimo vienu dienotvarkės klausimu, čionai yra gilaus įsitikinimo, kad komunistai nesistengia atidėti, ir kad jie stoja į Kaesongo derybas norėdami paliaubų."

Jei komunistai nesistengia trukdyti, kas kitas stengiasi trukdyti, nes derybos neina kaip turėtų, bet ir to nežiūrint paliaubos veikiausiai įvyks.

Kaip jau tūli ir Washingtono politikai sakė, pasiūlymas karą sulaukyti įbaugino tūlus mūsų vyriausybininkus, nes jiems dar reikalingas karinis psichozas. Veikiausiai jie nesiskubina su derybomis. Gal būt reikalingas didesnis žmonių sentimentas, reikalavimas taikos, kad juos paakstinti.

AR TAI APSIGYNUMUI?

Gen. Marshall sako, jog Europoje jau yra apie 100,000 Amerikos karių. Jų ten buvimas daug lėšuoja Amerikos žmonėms, taipgi baugina karu Europos žmones.

Gen. Marshall kiek pirmiau sakė, jog viso Amerikai teks siųsti Europon 200,000 kariuomenės. Dabar jis padidino tą skaitlinę iki 400,000. Ilgainiui ji gali būti dar padidinta.

Europa nėra Amerikos rubežiai. Ji yra už daugiau kaip 3,000 mylių. Laikymas ten didelės armijos, taigi, nėra šios šalies apsauga.

Prie to Amerikos žmonėms tai daug lėšuoja, tatau didina karo pavojų. Tarybų Sąjungai juk negalima kitaip manyti, kad tik, kad ta kariuomenė prieš ją ten pasiūsta. Aišku, taip manydama ji turi ruoštis. Na, ir abi pusės ruošiasi naujam karui.

Pagalios, juk mūsų vyriausybė nuolat kalba prieš kitų ekspansijas, kurios grėšią agresijomis. Ar gi tai ne ekspansija?

NESIJAUDEKITE

Chicago priemiesčiuose, ypatingai "nuodemų" Calumet City, padaryti keli "puolimai ant gemblinimo vietų". Tai daro valstijos prokuroro John Boyle policija.

Kas tikisi daug iš tų areštų nusivils, dėlto nesijaudinkime.

Visuomet kai tik žmonės ima kalbėti, reikšti nepasitenkinimą kas nors suimamas, kur nors padaromas "reidas", bet paskui ir vėl dalykai sunormalėja."

Kefauver Komiteto tyrinėjimuose pasirodė, kad gemblerystės eina visai atvira per daugybę metų, kaip legalus verslas.

La Salle ir Streator, Illinois, gemblerysčių "bosas" Cowley žydamas sakė, kad jis visai atvira, viešai verčiasi tuo visą savo gyvenimą ir niekas jam iki šiol nekludė. Teisybė, jis "kart nuo karto" duoda po \$500 ar daugiau republikonų ir demokratų politikieriams, arba abejiems.

Dažnai kada daromas "reidas" gembleriai jau buvo susikraustę skersai gatve kiton vieton. Jie žino kada ir kur tai bus daroma.

Sen. Kefauver sako gemblerystės, tik nelegalės yra \$25,000,000,000 į metus verslas.

Tai yra nuolatinis "šaltinis" gan stambių įeigų daugeliui politikierių ir valdžios pareigūnų. Sunku tikėti, kad jie lengvai naikins tą gausų šaltinį.

DULLESO TAIKA

Indijos vyriausybė irgi priešinasi John F. Dulleso taikos planui Japonijai. Indijos vyriausybė sako, reikia: Sekanti Jaltos sutartimi Formozą gražinti Kinijai. Amerikos kariuomenė neprivalo pasilikti Japonijoje. Ryku ir Bohin salos turi būti Japonijai sugražintos.

Tam planui jau pasipriešino Filipinų, Burmos, Indonezijos ir kelios kitos valdžios.

Dulles stambus Wall Stryto pilorus, matomai nori, kad Japonija pasiliktu Amerikos stambiųjų interesų policijantas Pacifike, kaip ji buvo nuo 1902 iki 1922 metų Britanijos reikaujantas Pacifike.

Tam reikalingas Japonijos sustiprinimas, kuris tačiau grasina pavojum jos kaimynams.

Filipinai ir kitos šalys taipgi nori gauti karo kontribucijų iš Japonijos. Dulleso planas Japonijos sustiprinimą kaip tik atmeta tas kontribucijas.

Atrodo, kad ir Amerikos tarkininkai vis daugiau ima nesutikti su Washingtono užsienio politika. Skirtumai pasireiškia nevien su Britanija, bet ir su kitomis šalimis.

APŽVALGA

TAIKA IŠGAZDINO

"Chicago Daily News" korespondentas Peter Lisagor rašo iš Washingtono:

"Geroką laiką pereitą savaitę diplomatai čia buvo nusi-gandę. Mus buvo apėmusi taikos baimė, taipgi ir keistas viliojimas iš Maskvos. Beveik galėjai įsivaizduoti barzdota šmėklą slankiojant apie namus miesto geriausių pranašų... Kas tai sakė: 'Stalinui reikia tik vieno dalyko, atsisti čionai Maksimą Litvinovą, ir Charles Wilson turėtų grįžti prie dirbimo elektros lempučių.'"

Mat kas gązdina mūsų diplomatus ir vyriausybini-nikus—taika ir geri santykiai su Tarybų Sąjunga. Atsiuntimas Litvinovo reikštų (ar bent taip būtų suprasta Washingtono), kad TSRS nori geresnių santykių su Amerika.

Kodėl jie bijo taikos ir geresnių santykių su TSRS?

Jie mano, kad taika sugriaus mūsų vyriausybės ekonominę programą, kuri be karo negali laikytis. Jai reikalinga baimės karas, jai reikalinga, kad žmonės nepriešintų skyrimui bilionų dolerių Amerikoje ir kitų šalių didesniai ginklavimui. Taika ir prospektai geres-

nių su TSRS santykių juos dėlto baugina.

O taika vis turės būti. Ji gali būti delsiama visokiais trukdymais, bet ir pati vyriausybė stengsis nedelsti jos toliau 1952 metų rinkimų vajuos laiką.

MILITARISTAI VYRAUJA

"Chicago Tribune", liepos 25 editoriale, rašė:

Mr. Trumano vėlausis reikalavimas 30 bilionų dolerių militariniams išlaidoms, kad pasiektus 65 bilionus dolerių, rodo, jog jis neteko visų sąvokos proporcijų. Jis eina link infliacijos aukštybių ar sproginimo, jei nebus greit sulaukytas. Jis rodo, kad žmonės galės mokėti bile, taksus, kiek jis nori uždeiti."

"Tribune" sako, kad militaristai vyrauja Trumano vyriausybėje ir pila pinigų militariniams reikalams neatsižvelgdami į tai, kad taksai Amerikos žmonėms tampa nepakeliama našta.

Visa tai teisinga. Bet tuomet "Tribune" turėtų gžiaugtis, kad gen. MacArthur prašalintas iš komandos, nes jo planas buvo plėsti karą ir dar daugiau išlaidų daryti, o tam reiktu dar daugiau taksų.

Įvairiais Klausimais

Arčiau Taikos Idomūs Aiškinimai Korupcija Didybė Subliuško

Be abejonės karas Korėjoj neužilgo bus sulaukytas.

Valstybės departamento propagandistai ir Pentagonas stengiasi dabar "išaiškinti" dėlko Korėjos liaudies kariuomenė nesunai-kinta ir dėlko "vakarai" karo nelaimėjo.

Jau pasirodo idomų, jei ne labai gudrių, aiškinimų.

AP pranešimas iš Washingtono sako, Pentagonas galėjo visai sumušti laudiečius, bet sustojo kaip tik prieš tai.

Dėlko? "Tikimasi įrodyti Malikiui, jog turima gerus norus link jo pasiūlymo."

Vargiai kas tam patikės. Nuo kada mūsų generolai ir admirolai panoro Maliką patenkinti?

Washingtono kolumnistai broliai Alsopai sako, jog karas Korėjoj kasdien vis daugiau grumojo išsiplėtojiu į pasaulinį karą, tai nenorėta rizikuoti.

Tai yra kiek realiau, bet kodėl apie tai pirmiau nepamanyta?

Tik gerokai pabandžius jėgas prieita prie tos išvados.

Senatorė Margaret Smith, Maine republikonė, pirmiau sakė karas baigėsi lygiomis—nei viena pusė nelaimėjo.

Vėlesnėj savo kolumnoj jį jau suranda, jog "Stalinas laimi šį karą psichologi-

niai." Azijai parodyta, kad Amerika negalėjo Korėjos sumušti, o tai skaudžiai atsiliepsią ateityje.

Jungtinėse Tautose giriamasi laimėjimu dėlto, kad sulaukyta nuo trečio pasaulinio karo.

Tokiu laimėjimu abi pusės gali girtis ir niekam iš to nebus blogo.

Reakciniai republikonų politikieriai tačiau sako komunistai laimėjo. Jiems tatau reikalinga argumentui 1952 m. rinkimų vajui.

Sen. Estes Kefauver sako, jog nelegalių gemblerysčių biznis Amerikoje siekia \$25,000,000,000.

Prie to, narkotikų pardavojimas, prostitucija ir kiti mažesni, bet toli gražu nemenkni bizniai taipjau galima bilionais skaityti.

Kefauver sako, yra nacionalė gembleryų ir piktadarių organizacija.

Didelė dalis tų bilionų eina panirkimui politikierių, policijos viršūnų, valdžios pareigūnų, nes be jų pritarimo ar protekcijos nebūtų galima tie nelegalūs bizniai vesti.

Turbūt niekada pirmiau graftas, korupcija taip nebuvojo šioj šaly. Pagalios taipgi Fuji Klano vardą pa-keisti į MacArthur, o kaip tik generolas iš Japonijos, jų entuziazmas atvėso.

Gen. MacArthur didybė buvo gerokai infliuota.

Ji greit subliuško kada jis nėra komandoj. Iš kilo aikštėn visa eilė pa-

KODEL KARIAUJAME KORĖJOJ!

Prieš metus prasidėjęs karas Korėjoje kariaujančių kareivių, pasilikusių namie motinų ir karo lėšas mokančių piliečių tarpe kelia klausimą, kodėl mes, už 7 tūkstančių mylių nuo namų, kariaujame Korėjoje? Skaitau anglų ir lietuvių laikraščius, bet patenkinančio atsakymo į šį klausimą nesu gavęs.

P-ia Rooseveltienė sakosi gavus Denver, Colo., laikraščio iškarpa Wayne C. Williams straipsnio Korėjos karo klausimu. Straipsnio autorius esąs advokatas, rašytojas ir prez. Lincolnio studentas. Rooseveltienė tuo straipsniu taip susižavėjo, kad jį jį savo skiltyje Sun-Times liepos 22 d. perspauzdino. Tam straipsnyje mes skaitome:

"Kokiu tikslu mūsų kareiviai Korėjoje kovoja?"

"Tikslas yra istoriškai aiškus ir neabejotinas.

"Pavartokime Lincolnio logiką ir pasiskolinkime kai kurias jo nemirštamas frazes apibūdinimui dabartinės gentkartės.

"Is dviejų paskutiniųjų pasaulinių karų skausmų, kentėjimų ir mirčių pasimokinusios, laisvosios tautos, kurios nuvertė Hitlerio, Mussolinio ir Tojo agresijas, susirinko San Francisko mieste po Amerikos vėliava, sudarė čarterį ir sutvėrė internacionalinę organizaciją (Jungtinės Tautos), pašvęstą propagacijai, kad visos tautos yra laisvos ir lygios ir turi teisę taikiai gyventi be baimės iš agresijos pusės.

"Mes dabar esame skausmuose didelio konflikto su agresoriais, kurie paniekino Jungtines Tautas užpuldami vieną šios organizacijos narį, kad išspręstume klausimą, ar ši tarptautinė unija, arba bet kuri kita tarptautinė organizacija, panašioms tikslams sumanyta ir pašvęsta, galės ilgai kentėti.

"Tie drąsieji vyrai, kurie kovoja Korėjoje prieš rusiškąjį ir kiniškąjį komunizimą, kovoja už vieną kilniausių tikslų ir pašventę šią žemę daugiau nei mūsų pajėgos galėtų pridėti ar atimti.

"Mes, gyviejai, privalome palaikyti laisvės pajėgas Jungtinėse Tautose jų kovoje už paliuosavimą pasaulio nuo agresijos, nuo vergijos, kad pasibaigtų agresijų tautų brutalūs puolimai laisvų sipirkimų, kad laimėtų ta-pusė, kur gembleriai sudėję daug pinigų "betais."

Keyes Beech rašo iš Tokijo, jog po 4 mėnesių japonai ima užmiršti gen. MacArthur. Jie buvo žadėję (žinoma, kitų "patariamų") statyti generolui didelę statulą, taipgi Fuji Klano vardą pa-keisti į MacArthur, o kaip tik generolas iš Japonijos, jų entuziazmas atvėso.

Gen. MacArthur didybė buvo gerokai infliuota.

Ji greit subliuško kada jis nėra komandoj.

mažesniųjų ir silpnesniųjų tautų.

"Jei mes galėsime šį konfliktą laimėti, mes būsime įkūrę laisvų tautų organizaciją, kuri ateity sustabdytų agresiją ir įvykdytų laisvės idealus įstatymo keliu, kad laisvi ir taiką mylintieji žmonės laisvai ir taikiai gyventų ir karas nuo žemės rutulio pragaištų."

Gražūs žodžiai gražiai skamba. Bet šio straipsnio autorius atliko negudrų darbą, kalbėdamas Korėjos karo klausimu prieš 86 metus mirusio garbingo žmogaus lūpomis. Su kai kuriais pakeitimais, straipsnio turinys yra Abrahamo Lincolnio Gettysburgo kalba, pasakyta JAV civilinio karo metu. Naudojimas Amerikos istorijoje išgarsėjusio gero žmogaus vardo, kalbėjimas jo lūpomis, kraipymas jo minčių ir kalbų eina ne Korėjos karo kranklių naudai, bet prieš juos. Jie arba argumentų neturi arba jų argumentai yra nepateisinami. Lincolnas buvo įsitikinęs vergijos priešas. Jo vadovaujamas Amerikos valstijos su ginklais kovojo už vergijos panaikinimą ir iš pietinių valstijų pabėgusius vergus priglaudė. Nieko panašaus mes nematome Jungtinėse Tautose. Jungtinių Tautų valstybės atvirai kalba apie apginklavimą į Formozą nugrūstą Chiang Kai-šeką, prieš Ameriką kariavusią Japoniją ir antrąjį pasaulinį karą išprovokavusią Vokietiją. Kai kurie Jungtinių Tautų nariai šelpia ir bičiuliaujasi su monarchais (Graikija) ir diktatoriais (Franco). Kai kurios valstybės protestuoja, bet Jungtinės Tautos, kaip organizacija, nebando nei išsivadėti.

Vienintėlis Korėjos karo kranklių argumentas, kurį mes kasdien girdime, yra agresija. Bet korėjiečiai, kaip tauta, jokios agresijos kitai tautai nepadarė ir negalėjo padaryti. Jie susipešė tarp savęs todėl, kad jų valstybėlė buvo padalinta į dvi dalis ir abeiose dalyse įstegtos skirtingos valdžios.

Kas Korėjos padalinimą padarė? Prieš antrąjį pasaulinį karą Korėją valdė Japonija. Kai 1945 metais Ameriką Japoniją paklupdė, šiaurinė Korėja buvo atiduota rusų nuožūrai, o pietinę Korėją okupavo Amerikos armijos. Jeigu Amerika bei Jungtinės Tautos saviškai teisę korėjiečius "vaduoti," tai lygiai tųkią teisę turi rusai. Bet Korėjos karo vadai sako, kad ne užmuštųjų, ne sužeistųjų, ne nelaisvėn paimtųjų korėjiečių tarpe iki šiol nerasta nei vieno rusų kareivio. Amerika į Korėjos karo lauką kelia kariuomenę, karo mašinas ir amuniciją, o JAV atstovas Austin Jungtinių Tautų susirinkime prieš keletą mėnesių su šautuvu laktė kaip katė su pūse ir visiems pasakojo, kad tas šautuvas esąs rusų gamybos.

Rusų atstovas Jungtinėse Tautose daug kartų reika-

lavo į šią organizaciją pr- imti Kinijos ir šiaurės korėjiečių atstovus, bet kiti Jungt. Tautų atstovai šių dviejų valstybių atstovų balsą girdėti nenori. Jei Jungtinės Tautos teisingu ma: ir tautų lygybė būtų rūpėjusi, ši organizacija savo armijas būtų sulaukius prie 38 paralelės. Tačiau ji to nepadarė. Ne tik nepadarė, bet užsimanė korėjiečius trenkti už Mandžūrijos sienos. Kinija pakartotinai pro-estavo, kad MacArthur vadovaujama aviacija meta bombas už Mandžūrijos sienos, bet kinų balsas neklaušė iki Korėjos karo fronte pasirodė kinų armijos.

Kaip Korėjos karo krankliai supranta teisingumą ir tautų lygybę. Bet ponis Rooseveltienė sako, kad Korėjoj kariaujantieji kareiviai turi džiaugtis ir jų motinos privalo didžiutis galinčios prisidėti prie taip kilnaus Jungtinių Tautų tikslo. Aš norėčiau matyti ponį Rooseveltienę išlydinčią į Korėjos karo lauką savo sūnų.

Istorikas.

Jaunimo Festivalis Berlyne Rugp. 5

BERLYNAS, liepos 28.— Į tarptautinį jaunimo festivalį Berlyne susirinkę apie du milijonai svečių iš Vokietijos ir įvairių pasaulio kraštų. Mažoma, kad svetimtaučių suvažiuos daugiau kaip 30,000.

Iš užsienio atvažiuos 35 chorai, 30 orkestrų ir 10 baleto grupių.

Svečius priims Vokietijos Laisvo Jaunimo Susivienijimas, prie kurio, pastaromis savaitėmis, prisidėjo dar 89,230 narių.

Siame festivaly bus demonstruota ne tik kultūriniai atstėkimai. Šis festivalis bus didinga ir įspūdin-ga demonstracija už taiką.

Medicinos Pasaulis

Pavojingi Hormonai

Maisto ir Vaistų Administracija (Food & Drug Administration) skelbia, kad daugelis komerciniai parduodamų hormonų yra pavojingi, jeigu jie imami be daktaro patarimo. Yra daug vaistų firmų, kurios garsina vyriškus ir moteriškus hormonus. Tie hormonai stiprina lytinį pajėgumą, ir duota rusų nuožūrai, o pietinę Korėją okupavo Amerikos armijos. Jeigu Amerika bei Jungtinės Tautos saviškai teisę korėjiečius "vaduoti," tai lygiai tųkią teisę turi rusai. Bet Korėjos karo vadai sako, kad ne užmuštųjų, ne sužeistųjų, ne nelaisvėn paimtųjų korėjiečių tarpe iki šiol nerasta nei vieno rusų kareivio. Amerika į Korėjos karo lauką kelia kariuomenę, karo mašinas ir amuniciją, o JAV atstovas Austin Jungtinių Tautų susirinkime prieš keletą mėnesių su šautuvu laktė kaip katė su pūse ir visiems pasakojo, kad tas šautuvas esąs rusų gamybos.

Rusų atstovas Jungtinėse Tautose daug kartų reika- ima be daktaro patarimo.

Dvi Baisios Naktys

Rašo Alice Jonikienė

Nors tatai įvyko jau mėnesis atgal, bet tos dvi baisios naktys ilgai bus atmintinos. Tas naktis teko šurpulingai pergyventi, bet jos taipgi davė daug naudingų pamokų. Juo daugiau apie tuos įvykius mąstome, juo daugiau kyla visokių minčių vedančių prie geresnio supratimo apie laikotarpį, kuriame gyvename.

Kalbu apie chuliganų užpuolimą ant mūsų namų liepos 1-2 dienomis. Pirmą negu eisiu prie pačio dalyko, trumpai apibūdinsiu mūsų 15 su virš metų tame Chicago bloke.

Virš 15 metų atgal nusikraustėme į gero lietuvių kataliko namus, 3431 Emerald ave. Gyvenome geriausiajį nuotaikoj su namo savininkais ir su kaimynais apie pusantrų metų. Pasitaikė taip, kad šalia gyvenanti šeima išsikraustė nuo antro aukšto ir liko tušti kambariai. Mums jie atrodė kiek patogesni, kiek geriau įrengti, labiau saulutės apšviesti, nes iš šonų stovinti namai netaip užtemdė. Gavę savininkės sutikimą, mes susikraustėme ir išgyvenome virš 13 metų.

arba geresnių kaimynų. Ieškojome kambarių bent per tris mėnesius. Nenorėdami mokėti "po stalų" ketelę šimtų dolerių arba pirkti niekam nevertus rąkandus, nutarėme apsipirkti savo namą. Kaimynas sužinojęs mūsų problemą pranešė, kad šalia jų kitas kaimynas parpuoda namą. Patarė apžiūrėti. Su pirmu apžiūrėjimu namo mums jis taip patiko, kad tuoj nutarėme pirkti. Kalbant apie nuolatinį apsigyvenimą, ką kiekvienas apsisvarsto perkant, visi šeimos nariai sutikome, kad ramesnės vietos ir geresnių kaimynų niekur nerasime.

Spalio mėnesį jau įsikraustėme į savo namelį kambarius sklepe, o viršutinius kambarius išnuomavome kitiems. Ir mūsų ramus, gražus gyvenimas ant Emerald ave. vėl tęsėsi iki šių metų liepos 1-mos, kada įvyko tas piktas užpuolimas ant mūsų namų, kurį manau ir kaimynai kaip ir mes negreit arba niekad nepamiršime.

Cia gyvenant irgi per visą laiką neteko nei su vienu kaimynu bent po piktą žodį pasikeisti. Nors artimo draugiškumo nesudarėme (didmiesčio žmonėms nėra laiko susipažinimui, susitarimui), veik kasdien pasikeisdavome žodžiais, draugiškai pasisveikindavome ir neretai pasiguosdavome dėl nei nelaimių, pasidžiaugdavome gerais vieni kitų nuotikiams.

Praėjusiais metais apie liepos mėnesį namo savininkė įteikė mums taip vadintą "evikcijos" notą patvirtinant tą ką jau buvo žodžiu per savo dukrelę pranešusi. Prisimenu kaip dukrelė opologetiškai pradėjo pokalbį, kaip apgailestavo, kad turinti mums tokią nemalonią žinią pasakyti.

Jeigu ne mirtis kitos dukters, kuri iki tol gyveno su motina žemutiniam flate, gal dar ir šiandien būtume tebegyvenę po tuom adresu ant Emerald ave. Bet mirus dukrelei namo savininkė pašiliko vienu viena (žentas išėjo pas savuosius) ir ji aiškiuosi, kad jai bus persunktu tokį namą vienai apžiūrėti. Todėl nutarusi išprašyti mus ir kitą šeimą ir pavesti kitam žentui visą namo viršų, kad jis iš dviejų perdirbtų į vieną flatą savo šeimai. Mums išsikrausčius, betgi, pati šeiminkė susikraustė į viršų, o gi žentą su šeima apgyvendino savo žemutiniam flate.

Prisimenu kaip kiekvieną kartą, kada teko kalbėtis tuo klausimu su ja, nes tankiai užklaudavo kaip sekasi ieškojimas naujo buto, jos akyse pasirodydavo gailėsio ašaros. Aš tikėjau ir dabar tikiu, kad jai buvo gaila ir skaudu su mumis skirtis, kaip mums buvo gaila jos kambarius apleisti, nes jautėme, kad niekur nerasime tokios ramios vietos

Birželio 29-30 ir liepos 1 d. Chicagoje ėjo Taikos Kongresas, sušauktas American Peace Crusade. Besitinkint daug svečių-delegatų iš kitų valstijų ir miestų, Kongreso rengėjai atsisaukė į chigagiečius apnakvydinti delegatų kiek kas gali. Turint vietos dviem, mes užregistravome savo kambarį. Taip pat padarė ir mūsų rendauinkai Roy ir Dorothy Pleasant. Kaip tikinti į pilną politinę ir socialę rasių lygybę, nei mes, nei jie nežymėjome kokius delegatus turi siųsti pas mus.

Skaitytojams, kuriems buvo informuota, kad juodveidžiai apsinakvojo mūsų namuose gal bus žingaidu žinoti, kad pas mus atvyko ne juodveidžiai, bet baltosios spalvos porėlė iš Dearborn, Mich., ir nakvojo tik vieną naktį. Kaimynai juos matė einant į mūsų butą su valizomis ir nieks nieko nesakė. Bet pas rendauinkus prisuntė vieną negrą iš Kalifornijos vardu Flowers.

Nesupraskite, jog negrai nebūtų buvę priimti į mūsų kambarį. Tą įvykį pabrėžiu tik kaip faktą ir noriu parodyti kaip begėdiškai apsimelavo "Naujienos" ir "Sandara" tuo klausimu.

Liepos 3 d. "Naujienos" rašant apie "Riausės prie 35 ir Emerald Ave." (antgalvis) pradeda žinią sekamai: "Sekmadienio vakare L. Jonikas, 'Vilnies' redaktorius, parsivedė pas save į svečius 4 ar 6 negrus delegatus, kurie dalyvavo stalininiame 'taikos' kongrese Coliseum patalpose..."

Liepos 6 d. "Sandara" savo žinioje apie įvykį, tarp kitko, sako:

"Riausės toje vietoje prasidėjo, kai A. Jonikienė atsisėdė į savo namus trejeta juodukų, kurie buvo 'Taikos Kongreso' delegatais."

Aš negalėjau iš Kongreso parsivesti jokių delegatų, kadangi man neteko nei vienoj Kongreso sesioj daly-

vauti. Darbo valandos neleidu. Tad lai skaitytojai mato kaip begėdiškai meluoja tie du laikraščiai. Kad melą dar padidinti, "Naujienos" dar ir skaitlių padidino. Iš viso tik vienas negras delegatas mūsų bute nakvojo vieną naktį. Kaip kiti du pateko paskutinę Kongreso dieną, paaiškės vėliau.

Sekmadienį, liepos 1 d., Taikos Kongresui užsibaugus, delegatai visi vyko į namus. Mūsų rendauinkų svečias parvyko pasiimti savo valizą ir atsisveikinti su šeima, kuri taip gražiai jį priėmė. Kartu su juom atvyko jo du draugai, su kuriais jis rengėsi išvykti atgal į Kaliforniją. Veikiausiai norėdami apsimainyti sudėvėtus marškinius ir apsiprausti, jie įsinešė ir valizas.

Dorothy Pleasant dvi savaites prieš tai buvo patekusi ligininė, kadangi buvo sunkiai apsirgusi, veik apakusi. Jos vyras Roy dar buvo negryžęs iš darbo. Jis vairuoja taxi. Pas Pleasants tuo laiku gyveno du pavieniai ir viena jauna pora. Iš visų namuose buvo tik viena Mary Lou Allen. Ji irgi tik trys savaitės po palagos, dar silpna sveikatoj.

Abu Jonikai, tėvas ir sūnus, gryžė iš airporto (palydėję Mildred Stensler) jau rado kaimynus susirinkusius būreliais ir karštai besikalbančius, bediskusojančius. Palei savo namo duris jie buvo pasitikti piktai šūkais, piktais koliojimai. Juo toliau, tuo daugiau rinkosi įnirusių kaimynų ir pagaliau prasidėjo grąšinimai, gąsdinimai, kad bus mūsų namas išbomarduotas, padegtas. Vienas kaimynas pareiškė: "Jūsų namas mūrinis, bet viduje jis degs!"

Matant, jog padėtis eina rimty, pašaukta policija iš vietinės stoties. Policija pirmiausiai ėjo vidun ir pamė visų ten esančių ir gyvenančių vardus, pavardes, kiek kuris amžiaus ir iš kur. Aiškiai pasakyta, kad negras delegatas apsinakvojo pas rendauinkus, bet spaudoj jų vardas neminimas. Matomai visa ataka atsukta prieš Jonikus vien dėlto, kad jie tų namų savininkai, kad lengviau būtų galima sukelti prieš juos gyventojus.

Pajutus tarp susirinkusių ir dar besirenkančių prie namų linčo dvasią, pašauktas draugas, kad pasirūpintų išgabenti negrus saugiai. Atvyko vyras su žmona ir pasiūlė savo butą jiems apsinakvoti arba laikinai pabūti ir su policijos apsauga išvedė negrus per užpakalines duris ir nusivežė automobiliuje.

Lauko pusėj rinkosi vis daugiau ir daugiau žmonių ir apie 10-tą valandą, kada jau susirinko apie 300, prasidėjo langų daužymas plytomis ir akmenimis ir pasigirdo šūikai: "Kill the N—r lovers, kill the Russians, kill the Jews, kill the reds," ir tt. Tas tęsėsi iki ketvirtai valandai ryto. Plytai ar akmeniui pataikius į stiklą, kad ir į likusį šmotą, vienu dideliu choru vis atsikartojo "hurray," lyg išalkusių vilkų.

(Bus daugiau)

KALBŲ KALBOS

"Idiš" ir Mūsų Kalba

Prieš karą apie septyniuosius nuosimčius Lietuvos gyventojų sudarė žydai. Kiekvienas mūsų yra girdėjęs juos šnekant sava kalba, žydų kalba, arba, kaip jie patys ją vadina, "Idiš" ("Yddish" anglų kalboje). Tai kalba, kuri išsivystė iš vokiečių kalbos ir turi daug panašumų į ją, nors visvien negali būti skaitoma vokišku dialektu: tam joje yra perdaug hebrajiškų, slaviskų ir kitų priemaišų.

Žydų kalba buvo plačiausiai kalbama Lietuvoje, Lenkijoje, Bielorussijoje, Ukrainoje ir Rumunijoje. Kiekviename tų kraštų "Idiš" turi savo skirtingą ištarimą, bet Lietuvoje (ypatingai Vilniaus srityje) vartotas dialektas buvo skaitomas literatūriniu, tai yra, rašte viso pasaulio žydiškai kalbantieji žmonės vartojo Vilniaus dialektą.

Kiekviename šalyje į "Idiš" įsigavo daugybė vietinių žo-

džių, bet Lietuvoje mažiau. Neseniai teko skaityti viename lingvistiniame Amerikos žurnale ilgą straipsnį apie įvairius "Idiš" dialektus ir kaip jie vystėsi. Pasirodė, kad tuo tarpu, kai Ukrainos žydai į savo kalbą buvo priėmę daugybę ukrainietiškių žodžių, Lenkijoje lenkiškų, Rumunijoje rumuniškų ir taip toliau, Lietuvos žydai gyvendami apie penkiuosius šimtmečius Lietuvoje iš lietuvių kalbos beveik nieko nepasiskolino. Tame straipsnyje nurodoma, kad lietuviški žodžiai, kurie įsigavo į žydų kalbą, gali būti suskaidyti ant pirštų, pavyzdžiui, lietuviškoji bulvė Lietuvos žydų dialekte pavirto į "bulbė" vieta po pečium, kur laikomos vištos, pavirto į "popečės" ir tt.

Priežastis, kodėl Lietuvos žydai priėmė tiek mažai lietuviškų žodžių, yra savaime suprantama: per šimtmečius Lietuvos miestai buvo suslavėję (surusėję ir sulenkėję) ir žydai, būdami miestų ir miestelių gyventojai, su lietuvių kalba turėjo

Mokytojai Kovoja Prieš Klerikalų Dominavimą

Amerikos mokytojų susivienijimo metinė konferencija pasisakė prieš valstybinių fondų davimą parapijinėms mokykloms;

Trijose šalyse įvyko svarbios mokytojų konferencijos, kuriose buvo priimti panašūs nutarimai: kovoti, kad mokyklos liktų pasaulietiškos, kovoti prieš klerikalų bandymą užvaldyti Amerikos mokyklas.

Amerikos mokytojų susivienijimo metinė konferencija pasisakė prieš valstybinių fondų davimą parapijinėms mokykloms;

Francūzijos mokytojai savo metinėje konferencijoje nutarė iš visų pajėgų kovoti, kad mokyklos liktų pasaulietiškos, kaip jos yra nuo Francūzijos revoliucijos ir neleisti klerikalams jose įsigalėti;

Italijos mokytojai nutarė bandyti mažinti Vatikano įtaką mokyklose.

Kadangi Amerikos par-

pijinės mokyklos dažniausiai yra katalikiškos ir kadangi Francūzija katalikiška šalis, tai visose trijose minėtose šalyse mokytojai faktinai kovoja ne prieš klerikalizmą bendrai, bet prieš katalikišką klerikalizmą, kuris dabar yra juodžiausia reakcinė jėga pasaulyje.

L.

Skelbkites "Vilnyje"

Žodynas

Dviejose knygose, Angliškai ir Lietuviškai, Lietuviškai ir Angliškai. Geruose apdaruose.

Kaina \$14.00 už abi knygas.

Turime ir vienoj knygoj abi dalis, kaina taipgi \$14. Kam reikalingas žodynas, siųskite užsakymą ir pinigus šiuo antrašu:

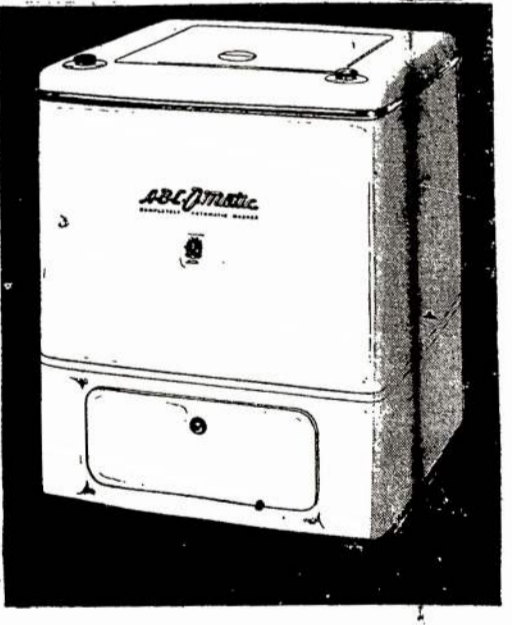
Vilnies Adm.
3116 S. Halsted St.
Chicago 8, Ill.

A-B-C-Matic

Your washday wish come true!

...With a fingertip touch you can WASH, TRIPLE-RINSE AND SPIN-AIRE DRY

We Guarantee to Top Any Trade-In Deal in Town

Completely automatic washing that handles everything—from finest fabrics to grimmest work clothes and playclothes. Shampoo-washes them spotless-clean... triple-rinses them sweedy fresh... spin-aire-dries them ready for the iron or line or drier. ABC's 42 years of washer-engineering gives you the quietest, smoothest, simplest, most enduring mechanism your money can buy. It gives you "Centric" Agitation—the unique washing principle that "shampoos" the clothes. It makes your every washday wish come true at the touch of your fingertip.

Everything's automatic with a new A-B-C-Matic

the only washer that shampoos your clothes

Washing starts like a hand shampoo, with rich, heavy "lather," before main washing action starts. "Centric" agitator pulsates (no whirling or twisting) and gently forces tiny sudsy water jets through every stitch.

- NEW gentler, cleaner washing
- NEW 3-step rinsing action
- MAKES clothes last longer—no strain
- QUIET—smooth—no bolting down
- EXCLUSIVE spin-aire damp-drying
- AUTOMATIC leveler
- AUTOMATIC signal light

ONLY \$299⁹⁵ EASY TERMS

ALL PHONES

NEvada 2-4300

DAILY 'TIL 6:00 P.M. MON. & THURS. 'TIL 9:00 P.M.

GROSSI BROS.
HOME APPLIANCES
3517 W. MADISON ST.

Use Our Famous Easy Payment Plan

IS LIETUVOS
I BRAZILIJĄ

Valdžios Lėšomis

DARBAS KAVOS
PLANTACIJOSE

S. J. JOKUBKA

(Tęsa)

Tokių kryželių kavos plantacijose gana daug. Daugiausia mirusių darbe staiga širdies liga, ar nuo kitko. Vieton lankyti mirusių kapus, braziliečiai lanko tas vietas, kuriose jų artimieji mirė. Kapai yra toli ir ne kiekvienam dvaro kumečiui pasiekiami.

Ėjom nedideliu miškeliu. Buvom jau išalkę ir ištroškę. Nusitarėm, jeigu tik išeisim iš miškelių ir jeigu pamatysim kokį gyventoją, eisim paprašyti vandens. Ir lyg tyčia, kai tik išėjom iš miškelių, ant didesnio kelio, šalikelėje nepertoliausia pamatėm vienišą krautuvę. Daugiau gyventojų apylinkėje nesimatė. Buvo tuštūs krūmuoti laukai. O saulė artinantis vidurdieniui jau kepino visu smarškumu. Būtinai reikėjo užėiti krautuvėn ir pailsėti.

Krautuvėje stoviniavo keletas basų ir su trumpomis siauromis kelnėmis braziliečių. Jie buvo vienmarškiniai ir apsiginklavę peiliais ir pistoletais, kaip yra įprasta kavos plantacijose. Už ilgo bufeto sukinėjosi krautuvės savininkas turkas, žmogus riebus ir juodbrūvis. Lentynos nuo prekių lūžo. Krautuvėje buvo visko, ko tik reikalinga žmogui kavos plantacijose: ir kauptukų, ir sietų kavos sijojimui, ir puodų ir degtinės ir ukuso... Dvokė visokiausiomis rūgštimis: džiovinta sūria mėsa, sūdytais lašiniiais, sausa žuvis, o labiausia braziliška degtinė ir surūgusių vynu. Ar kavos plantacijų darbininkai tą viską perka sunku pasakyti. Matyt, krautuvininkas daugiausia biznį darė iš pravažiuojančių kelių žmonių.

Iėjus mums vidun, kaip braziliečiai, taip krautuvės savininkas nustebo pamatę apsilikusius šiltais europietiškais drabužiais. Jie tuoj suprato, kad esam neseniai atvažiavę. Suvaidinom, kad mes nesuprantam nei vieno žodžio portugaliskai. Šiaip taip pasiprašėm bonką degtinės... paskui po bryžą lašinių. Susipylėm degtinę į stiklines ir pradėjom gerti užsikąsdami žalių sūdytų lašinių. Braziliečiams iš mūsų elgimosi darėsi keista.

Mat, pas juos mada degtinę gerti iš lengvo dalijantis po gurkšnį iš tos pačios stiklinės. Vienas nuperka stiklinę degtinės, paragauja gurkšnį ir duoda savo kaimynui, pastarasis paragauja ir duoda sekančiam ir tt. Kol stiklinė apeina visus, būna tuščia. Paskui perka kitas ir paragavęs siunčia toliau. Ir taip jie vaisinasi vienas kitą.

Mes gi gerėm kiekvienas iš atskiros stiklinės ir bent po kelis gurkšnius vienu užsivertimu. Jie šnibzdėjosi, kad esam nepaprastai stiprūs žmonės.

Baigiant mums tuštinti bonką, turkas užkalbino mus rusiškai. Koks buvo smagumas, jau biskutį mums įsigėrusiems. Užsisakėm dar vieną bonką, na, ir susidraugavom su turku. Pasirodė, kad kavos plantacijose krautuvininkai veikia visi yra turkai ir daugumas kalba rusiškai. Tačiau yra daug, kurie neišsuduoda, kad moka. Mūsų užtiktas turkas buvo labai geros širdies žmogus. Sužinojęs, kad atvežti iš Lietuvos į kavos plantacijas jis apgailėstavo ir patarė kuokubiausiai sprukti į didmiesčius ir nepasiduoti prapasti kavos plantacijose vergauti.

Turkas papasakojo ir daugiau keistenybių. Ypatingai jis plačiai išdėstė kaip braziliečiai yra silpnai degtinės gėrikai. Jis sakė, brazilietis kavos plantacijose pasigeria nuo kelių gurkšnių degtinės. O jis taip greitai pasigeria, kad jis yra nusilpęs. Nuo pat mažų dienų brazilietis nevalgo pusryčių. Per visą gyvenimą pietums jis valgo ryžių ir pupelių košę, vakarienės vėl tokią pat košę. Mėsos, kavos plantacijų braziliečiai ragauja labai retai. Riebalų jei suvartoja šeima iš kelių asmenų kilogramą kitą, tai labai gerai. Be abejoj, taip jie maitindami degtinės daug negali gerti. Bet braziliečiai degtinę labai mėgstą gerti nusiraminti-

mui ir išsiblaškymui. Jie ją geria dažnai ir po biskutį. Žinoma, jeigu turi iš ko.

Toliau turkas papasakojo, kad kavos plantacijose mokyklų veik nėra. Kavos plantacijų srityje veikia visi braziliečiai analfabetai. O jeigu ir pasitaiko vienas kitas, kad moka šiek tiek rašyti ir žino keturias aritmetikos operacijas, tai jis jau nedirba paprastu darbininku kavos laukuose. Toksai "mokyta" brazilietis kavos plantacijų dvaruose esti darbininkų prižiūrėtoju, arba darbo užėmėjas (kontraktorius).

Darbininkų prižiūrėtojai arba, kaip juos vadina fiskalai, ir darbo užėmėjai, aplink save turi pulką giminių ir pažįstamų. Jeigu kuris darbo užėmėjas ar fiskalas pereina dirbti į kitą dvarą, tai ir visas tas jo pulkas giminių ir pažįstamų pereina kartu. Labai dažnai darbininkų prižiūrėtojų algos lygis priklauso, kokį jis darbininkų pulką atsiveda dirbti į dvarą. Kuo didesnį pulką jis atsiveda darbininkų, tuo didesnė jo alga.

Pasikalbėjom dar valandžiukę su turku, atsivėikinom ir pasileidom kelionėn vėl pirmyn. Dabar mes ėjom vadindam brazilišku vieškeliu, geriau pasakius, lietuvišku keliuku išvažinėtu per ganųklas. Ant kelio nesimatė nei pėsčių nei raitų žmonių. Šiokiadieniais tuo keliu kursuoja sunkvežimiai veždami kavos maišus į miestą, geležinkelio stotin. Bet tą dieną buvo sekmadienis ir nesimatė nei vieno. Kartais keliu, taipgi šiokiadieniais, pravažiuoja ir vienas kitas plantatorius reikalais į plantaciją blizgančiu limozinu.

Gyventojų šalikelėje taipgi nesimatė. Visur aplink buvo neišmatuojamos platybės žemių, kurias valdė kavos plantatoriai. Kartais kai kur riegsojo kiek toliau nuo kelio, pakrūmėje kokia būda nupinta iš žabų ir kiauru ilgoms žolėms dengtu stogu, bet buvo tuščia, tik užklydusiems ant kelio pasislėpimui nuo lietaus ir naštės metu pernakojimui. Tačiau tos būdos nebuvo pastatytos keliu keliaujančiams patogumui. Jas pastatė paklydę kavos plantacijose braziliečių šeimos ir apsistoję gyventi mėnesiui kitam, kol susiranda darbą, arba kol plantatorius jas pavaro nuo savo žemių, iš tų būdų.

Neišmatuojamose kavos plantacijų srityse milžiniški masyvai kavos medelių, bet dar didesnės tuštumos nekultivuojamos žemės. Žemė tinkama visokiausioms kultūroms, bet ji apleista dėka darbo rankų stigimui. Plantatoriai tos tuščios žemės neparduoda nei už jokių pinigų mažais gabalais. Ir užtikti smulkus valstietis ar žemės rėndauninkas kavos plantacijų srityje labai sunku. Kur tik žvelgėm visur buvo tuštumos ir tuštumos.

Nors kavos plantacijų dvaruose kultivuojama po kelis šimtus tūkstančių kavos medelių, o kartais nekuriuose dvaruose kultivuojamų kavos medelių skaičius siekia milijoną, bet tie dvarų lopinėliai tikrai krisla didesne tuštumose. Užvestos kavos plantacijos dažniausia kalnų šlaituose, kad iš kalne esančių vandens šaltinių lengvai galima būtų ravais atvesti vanduo kavos uogų plovimui ir dvaro gyventojų reikalams. O ne taip patogios vietos paliktos tuštumomis. Nei plantatoriai jomis naudojasi, nei kitiems jas leidžia naudoti.

Turkas, kurį užtikom šalikelėje, žemės sklypelį su pastatyta krautuve rėndavo iš plantatoriaus. Tačiau su išlyga, kad nesodintų ant žemės kukurūzų ir kitokių kultūrų, o tik krautuvėje darytų biznį. Jis turėjo tik teisę užlaikyti vieną karvę, arklį ir pasisodinti daržovių tik savo reikalams.

Skersai ir išilgai Brazilija, ypatingai kavos plantacijų srityje, plantatoriai turi viską užgrobę ir kietai laiko savo rėnkose. Šažoningai stengiasi, kad žmonės neprasigyventų ir nepradėtų gyventi savistoviai, o būtų amžini jų alginiai vergai. Yra atsitikimų, kad savo tuos alginius vergus nors netiesioginiai, bet perka ir parduoda.

(Bus daugiau)

Teisėjas Medina Vėl
Neturi Kantrybės...

Kuomet Harold Medina teisė komunistus praeitais metais, jis vis skundėsi, kad neturi kantrybės. Jis skundėsi, kad neturi kantrybės su apgynos advokatais, kad neturi kantrybės klausytis pačių apkaltinčių. Jis bandė sudaryti išpūdį, kad jis yra beveik kančiny, ir kad jis vertas visų gerų žmonių užtarimo ir simpatijos... Geltonoji spauda liejo ašaras dėl jo ir aprašinėjo kokias "golgotas" jis praeina...

Šiais metais ponas teisėjas Medina neturi kantrybės ne su apgynos advokatais, bet su kaltintojais,—kitoje byloje. Tai yra byla, kurioje valdžios - advokatai bando kaltinti 17 Wall streeto firmų monopolijoje, anti-trustinių įstatymų laužyme. Teisėjas Medina, kuris buvo taip prielankus valdžios advokatams, kuomet anie kaltino komunistus, dabar labai neprielankus valdžios

advokatams, kuomet jie kaltina trustus. Jis nervuojasi, sako, kad jis užmetamas tuščių žodžių kalnais, ir taip toliau. Aną savaitę jis taip "neteko kantrybės," kad nutraukė bylą iki spalio mėnesio pirmos dienos.

Kad Medina, raudonėdis Medina, pasirodytų trustų šalininku net valdžios-trustų neva "konflikte," yra natūralus ir tipiškas dalykas. Mes žinome kur jo širdis glūdi... S.

Apie Stalino
Sveikatą...

Londono laikraštis "Sunday Dispatch" išėjo su "geniališku aiškinimu," kuris netrukus buvo perspausdintas daugelyje kitų geltonlapių. Girdi, korėjiečiai reikalavo paliaubų, nes taip jiems įsakė kinai, o kinai reikalavo paliaubų, nes už tai stojo rusai. Bet kodėl rusai nori paliaubų? Ogi todėl, nes Stalinas serga!

Ką bendro turi Stalino sveikata su įvykiais Korėjo-

"Maišyta
Ekonomija"

Rašydamas apie naujai atgaivintą Antrą Internacjonalą britų kairesnių darbičių organas "New Statesman and Nation" rašo:

"Iš marksizmo tik viena kita maža liekana liko. Ir centralinė mintis, kaip atrodė, išskyla kaip 'maišyta ekonomija,' kurioje socializmas ir kapitalizmas gali maišytis..."

Taip, socialdemokratų oficialiai atsikratė marksizmo ir socializmo. Perskaičius jų naujai priimtą programą kiekvienas turi priėiti išvados, kad jų dabartinis tikslas yra kuo geriau sugyventi su kapitalizmu.

Je, tik geltonosios spaudos peckeliai žino. Jie plepa apie tai ir nori sudaryti išpūdį, kad kas tai misteriško rįsasi su Stalino sveikata. Tai senas žaistas, kuris, kaip atrodė, tiems peckeliams nusibosta...

Jie tai atvirai sako. "New Statesman and Nation" sako, kad Antrasis Internacjonalas atgimė po Amerikos kapitalizmo ideologine įtaka. Pridėkime, kad ne vien po įtaka, bet po atviru jankiško kapitalizmo dirgavimu.

CALAIS, Francūzija. — Per Anglų Kanalo vandenį plaukia link Anglijos pakraščiu aštuoni asmenys — šeši egiptėnai ir du britai.

SLIAPTARNIAI

Parašė Algirdas Margeris "Amerikos Lietuvių Tautinio ir Kultūrinio Atgimimo Laikų Istorinis Romanas"

Knyga įdomi ir lengvai skaitosi. Turi virš 600 puslapių. Apdaryta tvirtai. Išgykite šią knygą.

Kaina \$3.00

Galima gauti—

Vilnius Adm.
3116 S. Halsted St.
Chicago 8, Ill.

VILNIES
PIKNIKAS

Įvyks Sekmadienį

Rugpjūčio 26 August

LIBERTY GROVE

Willow Springs, Ill.

\$2,000 bus išduota į 10 dovanų

Pirma dovana — Plymouth Cambridge Club Coupe 1951 \$1,695⁵²

Pirkta pas RAY EDDY, Inc., 2423 N. Clark St.

Antra dovana — Maytag Washer \$189⁹⁵

Pirkta GROSSI BROS., Inc., 3517 W. Madison Street

Trečia dovana — RCA Radio Portable 9 Bx95 \$40⁰⁰

Pirkta ROOSEVELT FURNITURE CO., 2310 West Roosevelt Road

Ketvirta dovana — vyriškas riešinis laikrodėlis 17 J. Olympic \$35⁰⁰

Pirkta C. KINDER, 3548 Archer Ave.

Penkta dovana — Parker Pen 51 \$19⁷⁵

Penkios dovanos prenumeratos Vilnies ar Laisvės

Bus Muzikalė Programa. - Pildys Chorai.

Gera orkestra šokiams

Kurie dar neturite tikių, tai nieko nelaukę išgykite. Kurie važiuosite į atostogas, pasiimkite po pundelį tikių platinimui. Tuomi jūs padėsite savo dienraščiui Vilniai.

RUSŲ MATEMATIKAS ČEBYŠEVAS

Tėvynės matematikos istorijoje visiems laikams lieka nemirštamas Pafnutiaus Lvovičiaus Čebyševovo vardas. Lygiai taip pat, kaip ir N. I. Lobačevskis, P. L. Čebyševas yra vienas iš didžiausių pasaulio matematikų. Šių didžiųjų mokslininkų kūryboje su ypatingu rafinėjimu atsispindi rusų liaudies matematinio genijaus daugiapusiškumas, gilumas ir savitumas. P. L. Čebyševas sukūrė pirmą didelę originalią matematikos mokyklą sparčiai iškovojo žymią padėtį mokslo pasaulyje.

Tarybiniai matematikai, išvystydami Čebyševovo ir jo talentingų pasekėjų idėjas, savo darbus toli pralenkė užsienio mokslo pasiekimus. Itin puikūs jų pasiekimai skaičių teorijoje ir tikimybių teorijoje, imančių savo pradžia išstambiausių rusų matematikų darbų ir visų pirma iš P. L. Čebyševovo.

Vienas iš sunkiausių skaičių teorijos klausimų yra ištyrimas to, kaip pirminiai (tie, kurie dalijasi tik patys iš savęs arba iš vienetų) skaičiai pasiskirsto visų sveikų skaičių eilėje ir aritmetinėje progresijoje. Šio klausimo tyrinėjimui savo veikalus paventė visų laikų žymiausias matematikas. Tyrinėjant pirmines savybes, pirmojo stambiaus rezultato pasiekė garsusis graikų matematikas Euklidas, gyvenęs trečiojo šimtmečio pradžioje prieš mūsų erą. Po Euklido pirminių skaičių paskirstymo teorija daugiau kaip du tūkstančius metų žymesnės pažangos nepadarė.

Tik talentingas rusų liaudies sūnus P. L. Čebyševas pereitė šimtmečio viduryje esmingai pastūmėjo šios teorijos išvystymą. Specialiuose memuaruose "Apie pirmųjų skaičių skaičiaus apibrėžimą nedidesnių už duotąjį dydį" ir "Apie pirminius skaičius" visu gražumu pasireiškė jo puikus matematinis talentas. Nuo šių dviejų genialių darbų savo pradžia ima garsioji Peterburgo skaičių teorija.

Čebyševovo tyrinėjimų tarpe ypatingą reikšmę turėjo jo memuaras "Apie vidutinius dydžius", kuriame jis samoningai įrodė vieną nelygybę, moksle pavadintą "P. L. Čebyševovo nelygybe". Šis tyrinėjimas priskiriamas prie tikimybių teorijos, kuri vaidina didžiulį vaidmenį daugelyje mokslo šakų. Tikimybių teorija tyrinėja reiškinius, kuriuos negalima iš anksto įspėti. Šie reiškiniai gali įvykti skirtingai esant vienodoms sąlygoms, priklausomai nuo atsitikimo. Tikimybių teorija turi svarbią reikšmę sprendžiant eilę praktiškų uždavinių.

Čebyševas iš savo įrodyto apie nelygybę išvedė svarbų formulavimą didelių skaičių dėsnio, kuris yra pagrindinis tikimybių teorijoje. Rusų matematikas pirmasis tikimybių teoriją pavertė sistema ir suteikė jai griežtą mokslinį pobūdį. Čebyševovo didelių skaičių

dėsnis turi didelę praktinę reikšmę. Juo naudojamas kiekvieną kartą, kada sprendžiama apie didelio kiekio vienodos medžiagos kokybę pagal palyginti mažą pavyzdį, išėmimą, padarytą atsitiktinai. Tada pagelbsti tiksliai nustatyti produkcijos kokybę.

Kitas svarbiausias mokslininko tyrinėjimas tikimybių teorijoje yra veikalas, dabar pavadintas "P. L. Čebyševovo ribinė teorema." Ši teorema artimiausiais Čebyševovo mokiniais—A. A. Markovui ir A. M. Liapunovui, kurie tyrinėjo tikimybės teorijos dėsnius, pasitaravo išieities tašku puikiems darbams. Šių mokslininkų veikai kartu su atitinkamais Čebyševovo tyrinėjimais padarė pradžią tolesniam tikimybių teorijos išvystymui mūsų laikais.

Puikus mokslininko indėlis į matematikos mokslo išvystymą buvo vadinamieji "Čebyševovo polinomi," kurie vaidina didelį vaidmenį dabartinėje matematinėje analizėje ir jos pritaikymuose, plačiai žinoma "kvadratinė formulė," turinti didelę praktišką reikšmę. Tarp kitko, ją su dideliu mokėjimu panaudojo akademikas A. N. Krylovas laivų statyboje.

Šešis savo didelius veikalus, parašytus 1853-1867 metais, ir disertaciją turėti teisę skaityti matematikos paskaitas Peterburgo universitete (1847 m.), P. L. Čebyševas paskyrė algebrinių funkcijų integravimui. Tame laikotarpyje didysis matematikas gavo rezultatus, kurie yra puikus papildymas prie žymaus rusų matematiko M. V. Ostrogradskio tyrinėjimų. Kai kurie iš šių veikalų yra klasikiniai ir įėjo į integralinio skaičiavimo kursą.

Čebyševas buvo ne tik aukštai talentingas mokslininkas matematikas, bet ir žymus išradėjas, ejęs savo laikais techninės minties išvystymo avangarde. Jo visų išradimų pagrindas yra troškimas pasiekti didžiausio darbo ir laiko sutaupymo bet kokį darbą dirbant.

Per savo gyvenimą Čebyševas sukūrė daugiau kaip 40 įvairių originalių mechanizmų. Jo gilius tyrinėjimai padarė pradžią rusų mokslui apie mechanizmus.

Mokslininko interesų platumas mechanizmo ir mašinų teorijos srityje buvo itin didelis. Tada aiškiai matyti tyrinėjant jo memuarus ir praktinės mechanikos kurso programas, kurias P. L. Čebyševas skaitė Peterburgo universitete ir Aleksandrovske (Carskoselsko) licejuje. Jis įdomavosi mechanizmų konstruavimu (sintezės) problemomis, jų struktūra, trinties ir smūgio problemomis mašinose ir tt.

Čebyševas taip pat užsiminėjo mechanizmų su sustabdomais įvairių variantų konstruavimu. Šį uždavinį išspręsdamas jis daugiau kaip pusę šimtmečio pralenkė vokiečių mokslininkus (Alta, Bejeris, Rau ir kitus).

Memuaruose "Apie lygiagretinius" rusų mokslininkas pirmas išvedė vadinamąją "ploksčių mechanizmų struktūrinę formulę," kuri tarybiniuose vadovėliuose dabar vadinasi "P. L. Čebyševovo formulės."

1878 metais didysis matematikas sukonstruavo aritmetometrą, kuris buvo tobuliausias iš tuo laiku buvusių šios rūšies mašinų.

P. L. Čebyševovo aritmetometro skiriamasis ypatumas buvo tas, kad jis turėjo originalų prietaisą dešimties perkelti. Šis prietaisas buvo pagrindinė Čebyševovo aritmetometro dalis, ir jo buvo išrastas 10 metų iki to, kai jį pirmą kartą pritaikė užsieninis aritmetometrų konstruktorius Zelingas. Kaip parodo vėlesnieji tyrinėjimai, vokiškasis Zelingo aritmetrometras buvo tiksliai paprasta Čebyševovo mechanizmo kopija.

Daugelis Čebyševovo įžymiųjų veikalų apie integralinį skaičiavimą, skaičių teoriją, tikimybių teoriją, priartėjimo funkcijų teoriją ir mechanizmų teoriją yra klasikiniai savo išdėstymo aiškumu ir vieningumu. Šių veikalų pagrindiniai rezultatai įėjo į vadovėlius. Tokios yra P. L. Čebyševovo vardą turinčios jo garsiosios interpoliavimo formulės, paprastųjų skaičių paskirstymo asimptotinis dėsnis, didelių skaičių dėsnis, ribinė teorema, kvadratinė formulė ir tt.

Su P. L. Čebyševovo vardu susijusi centrinė kryžtis, pagal kurią nuėjo matematinė mintis Rusijoje, pradedant nuo XIX šimtmečio vidurio—epochoje, kada mūsų šalis stoji į kapitalistinio išsivystymo kelią.

Didžiųjų rusų revoliucionierių-demokratų Belinskio, Čerayševskio, Dobrolubovo, Gerceno materialistinių idėjų įtaka atsiliepė ir į Čebyševovo kūrybos pobūdį, kurio svarbiausias skiriamasis bruožas yra glaudus ryšys teorijos su praktika. Čebyševas karštai propagavo šį ryšį. Jis buvo tos nuomonės, kad "teorijos suartinimas su praktika duoda geriausių rezultatų ir nuo to laimi ne vien tik praktika; jos įtakoje išsivysto ir patys mokslai: ji atidengia jiems objektus tyrinėjimui arba naujas puses seniai žinimuose objektuose."

Iš šio požiūrio Čebyševas ir prieidavo prie mechanizmų ir mašinų, kartografijos ir net siuvimo bei batsiuvystės teorijos svarbiausių uždavinių apibendrinimo.

P. L. Čebyševui matematikos pritaikymo sritimi pasidarė ir artilerijos dalykas, iš kur jis ėmė sau medžiagą, kai kuriems savo balistikos tyrinėjimams (pavyzdžiui, tyrinėjimui klausimo apie geriausią cilindrinį-konusinį sviedinių įrengimą šaudant iš lygiųjų pabūklų, sviedinio lėkimo ore toluome formulei sudaryti ir tt.). Didysis matematikas buvo gerai žinomas rusų artileristams savo aktyviu dalykavimu paruošiant klausimus, priklausančius kovi-

niam artilerijos pavartojimui.

"Čebyševovo genijus,—sako akademikas V. A. Steklovas,—buvo ypatingas pavyzdys praktikos sujungimo su kūrybine, apibendrinančia abstraguojančio mąstytojo-matematiko jėga. Praktiškus klausimus jis paversdamo į atitinkamą matematinę teoriją, kuri buvo naujas atradimas grynų mokslo srityje; ši pastaroji nelikdavo grynos minties srityje, o įsikūnydavo į realią tikrovę, į įvairių rūšių mašinas ir mechanizmus, kurie buvo tarsi daiktinių jo teorinių pasiekimų įgyvendinimas."

Gausiuose veikauose, skirtuose šarnyrinių mechanizmų sintezei, Čebyševas panaudojo jo paties išdirtą mažiausiai nukrypstančią nuo nulio funkcijų teoriją. Šią pačią teoriją jis panaudojo ir eilėje kitų memuarų, tame skaičiuje: "Apie geografinių žemėlapių braižymą" ir "Apie drabužių sukūrimą."

Čebyševas užsiimdamas klausimais, glaudžiai susijusiais su funkcijų priartėjimo teorija, drąsiai tiesė naujus kelius moksle. Šiame kelyje jis neturėjo pirmtakų, lygiai taip, kaip jų neturėjo ir N. I. Lobačevskis, kuris sukūrė neeuclidinę geometriją. P. L. Čebyševas inėšė daug esmingai naujo ir vertingo net į tuos matematikos skyrius, kurie buvo paruošti iki jo.

P. L. Čebyševas buvo ne tik mokslininkas, bet ir tikras visuomenės veikėjas. Jis giliai suprato pilietinę pareigą Tėvynei, liaudžiai ir daug prisidėjo prie rusų kultūros praturtinimo.

V. P.-vas.

"Sutartis" su Arabija

Washingtonas pasirašė "sutartį" su Saudi-Arabijos valdžia dėl strateginio Dhahrano aerodromo. Tas aerodromas pareina pilnai į jankių rankas, tai yra, tapo karine jankių baze.

Mes padėjome žodį "sutartis" ir kabutes, nes manome, kad kalbėti apie sutartį ta žodžio prasme tame atsitikime yra tiksliai juokas. Saudi-Arabija, kurioje American-Arabian Oil Co. valdo žibalo šaltinius, yra tik kolonija. Saudi-Arabijos valdžios įėjų didžiausia dalis ateina iš to, ką jai primate žibalo kompanijos. Teisingiau būtų pasakius, kad Saudi-Arabija yra Amerikos žibalo trustų paklusni kolonija. Taigi, kad išgauti "sutartį" iš tokios šalies, mūsų diplomatai neturėjo dėti daug pastangų, užteko susisiekti su žibalo kompanijų atstovais ten, pasikalbėti, ir viskas buvo atlikta...

Waukegan Gavo Busų Liniją

The Waukegan North Chicago Transit Co. gavo leidimą laikinai operuoti busų linijas tarp Waukegan, Liberville, Mundellein ir Diamond Lake. Leidimas išduotas dėl 90 dienų išbandymui.

Kompanija sako, kad Waukegano biznierių pasižadėjo atlyginti kompanijai, jeigu per tas 90 dienų bus nuostolių operuojant šias busų linijas.

Illinois Demokratai Gali Skalti

Kaip yra žinoma prezidentas Trumanas susikivėčio dėl teisėjų paskyrimo su Illinois Demokratų sen. Douglas. Politikai pranašauja, kad šis incidentas tarp Trumano ir Douglas gali išaukti Demokratų Partijos skilimą. Illinois Demokratų Partijos komiteto narys Jack Arvery pritaria Douglas'o užsispyrimui prieš Trumaną.

Be Priežasties Supiaustė

Mrs. Mary Anne Scherra, 23 metų amžiaus, 3432 S. Union ave., skundėsi policijai, kad ją kaž koks vyras laukiant streetkario ant Arcer ir Wentworth supiaustė peiliu. Kaip ji sako, prisiartinęs prieš jos vyras, dūręs jai kelis kartus peiliu ir pabėgęs, nemėginęs nei apvogti, nei žiauriai pasielgti su ja.

Mrs. Scherra randasi paguldyta Peoples ligoninėje.

Raudonasis Kryžius Atsisaukia

Raudonojo Kryžiaus pirmininkas James E. Day atsisaukė į visuomenę prisidėti su aukomis, pagelbėjimui nukentėjusiems nuo potvynių Missouri klonyje. Jis sako, kad Amerikos Raudonasis Kryžius yra pasiryžęs tam tikslui sukelti penkis milijonus dolerių. Gautos aukos bus pasiųstos Raudonojo Kryžiaus nacionaliam komitetui.

Vaikų Vardai Su Raide "D"

Mr. ir Mrs. Arthur Meyers, 1102 H. 55th st., sekmadienį pakrikštino savo trinius gimusius vasario 25 d., sekančiais vardais: Dean Darrell ir Debra. Kiti keturi jų vaikai pakrikštyti: Dennis, Donald, Darlene ir Diana.

Meyers yra troko draiveris.

RALPH E. LADD
Prescription Pharmacy
Rexall
Elastic Stockings
Abdominal Supporters
Sacro Iliac Pads
1030 Broadway
Rockford, Ill.

AR PLATINATE "VILNIUS" TIKIETUS?

Rugpjūčio 26 dieną įvyks "Vilnius" rudeninis piknikas. Ar jau visi vilniečiai turite pasiėmę tikiety pardavinėjimui? Jeigu dar neturite, pasiimkite ir dirbkite, kad kuo daugiausiai parduoti.

Užsikimšo Keliai

Praneša, kad sekmadienį chicagiečiai grįždami namo su automobiliais iš "week-end", taip užplūdo netoli Chicagos kelius, kad niekuomet taip nėra buvę. Ant U.S. 20 kelio nuo Gary iki pat New Buffalo buvo eilės tūkstančių automobilių, vos krutanciu pirmyn. Nuo 6 v. vakaro iki 11 val. nakties užtruko kol ant kelio pasidarė biskutų laisviau. Rimtesnių nelaimių irgi buvo apie pustuzinis.

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.
Moterų Pažangos Klubas turės išvažiavimą ant Belle Isle trečiadienį, rugpj. (August) 1 d., kaip 12-tą val. klubietės susirinks žinomoj vietoj prie maudynių, prie vaikučių Zoo. Klubo narės būkime visos aukščiau minėtoj vietoj ir smagiai, draugiškai praleisime laiką tyrame ore.
Klubo Valdyba.
(31)

APDOVANOS GARBĖS ŽENKLELIAIS

Du komisyonieriai ir 25 Forest Reserve Distrikto Cook apskrityje tarnautojai bus apdovanoti garbės ženkleliais už išstarnavimą 25 metus Distrikte. Ženklių įteikimo ceremonijos įvyks sekančiam trečiadienį Maywood'e.

Policija ieško 12 metų amžiaus mergaitės užpuolikos, kuris įsivadino mergaitę į savo automobilį ir išmetė ją ant 113 gatvės.

Dar Galima Užsiskait Vakacijai Vieta

Naujas kašdžius prie pat ežero—Lake George, Rhineland, Wis. Šiltas, ir šaltas vanduo bėga iš krano; nauji rakandai, šaldytuvai, indai virtuvei, paklojimai. Yra ir atskirų kambarių; galima patiem valgius pasigaminti. Dėl susitarimo kreipkitės pas —
JOHN VENCUKS
910 W. 32nd Pl., Chicago 8, Ill.

M'ALLISTER-JULIAN-POORMAN
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
304 N. 5th St. Tel. M. 3545
ROCKFORD, ILL.

GEORGE IR ANNA PRAKUPAI
Turi Gražią Modernišką Valgyklą
GEORGE ir ANNA PRAKUPAI, Sav.
Ant U. S. 12-to kelio ir Broadway
šiaurvakarinio kampo ir Broadway
BEVERLY SHORES, INDIANA

UŽSISAKYK VIETĄ VAKACIJOM
Beverly Pines
SUMMER RESORT
Tel. St. Joseph 3-3301 Stevensville, Mich.
Prie U. S. 12-to Kelio—Box 360
Čia gali gauti kambarius dienai, savaitei, mėnesiui. Taipgi kas norės galės pasigaminti sau valgius. Chicagiečiams važiuojant į rytus gera vieta sustoti ar rytiečiams važiuojant į Chicago patogi vieta sustoti.
A. ir E. DROBIAL.

NULIŪDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
Anthony B. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS VISŲ PATOGUMUI
6812 S. Western Ave. 1410 S. 50th Avenue
Chicago Cicero
Tel.: G.Rovehill 6-0142 telefonas Town Hall 3-2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prienamas
Jūsų finansiniam stoviui

Kodėl "Vilnius" Namai Langai Užkalti Lentomis

Daugelis vilniečių ir šiaip lietuvių teiraujasi, kodėl "Vilnius" namai langai taip ilgai tebėra užkalti lentomis. "Ar neturėjote apdraudosi?" kai kurie klausia ir kitokių klausimų stato, nes kiekvienam vilniečiui rūpi įstaigos reikalai.

Pirmojoje vietoje, štai kodėl netaisoma. "Vilnius" namo komitetas yra senai nusprendęs taisyti namą, pagražinti namo priešakį, tai ir laukiama kol bus susitarta su kontraktoriumi, kol bus susitarta galutinai kas ir kaip pataisyti.

Be to, dar reikia priminti visiems vilniečiams ir demokratiniams nusiteikusiems lietuviams, kad namo taisyimas sudarys nemažai išlaidų. Bet kadangi pažangioji lietuvių liaudis yra ne tik nusistačiusi apginti "Vilni" nuo užpuolikų ir ją sustiprinti, tai tikimės, kad šias išlaidas padengs. Nes namo taisyimas ir pagražinimas priešakio, bus didelis smūgis užpuolikam į antausį.

Jau daug kolonijų ir pavienių lietuvių atsako užpuolikams su stambiomis sumomis paaukaudami "Vilnius" sustiprinimui. Tačiau to dar negana, jei norime tikrai fašistuojančioms gaujoms parodyti, kad jie mūsų neįveiks daužydami įstaigos langus.

"Vilnius" bendrovės direktoriai praeitam savo posėdy nutarė pradėti vesti kampaniją nuo pirmos dienos rugpjūčio už sukėlimą fondo pataisymui namo. Pilnai tikimės, kad šį užsibrėžtą tikslą bus galima greitai atsiekti. Tad, prašome visus "Vilnius" skaitytojus ir pažangius lietuvius prisidėti prie šio darbo pagal išgalę, kad "Vilnius" namas žvilgėtų pataisytas ir pagražintas, ir kad "Vilnius" sustiprėtų finansiniai, kaip niekuomet praityje. Tuomet mes pasirodysime, kad mylim savo dienraštį.

"Vilnius" Adm.

Kiek Uždirba Teisėjai

Municipalio teismo teisėjų alga gana pavydėtina. Paprastas teisėjas į mėnesį gauna tūkstantį dolerių. Teisėjų čyfas gauna į metus \$17,000. Be to, jie gauna 36 dienas apmokamų atostogų. Bet tulum reporteriui sekant teisėjų darbą pasirodė, kad jie labai lengvai dirba—tik keturias valandas į dieną, o kartais nei tiek. Pagal to reporterio nuomonę, toks lengvas darbas ir geros algos teisėjų veda prie vietų medžiojimo už politiką.

Laiminga Nelaimė

William Hunter, 23 metų amžiaus, 2137 Washington, važiuodamas automobiliu per Pershing rd. prisnūdo ir ir važiuodamas Chicago River tiltu įvažiavo upėn. Hunter pabudo kai automobilis pradėjo kristi vandenin. Netoli dirbė darbininkai pamatę, kad Hunter su automobiliu vandenyje, puolėsi gelbėti jaunuolį. Ištraukė jį iš upės biskutį susižeidusį antakin. Automobilis nuskeno.

Norwood, Mass. Lietuvių Užuojuata Vilniečiams

Dėl Viso "Vilnius" štabo Gerbiami Vilniečiai:— Nors Maynard, Mass., "Laisvės" piknikas buvo sulytas, ir mes tą pikniką skaitom tik pusiau pavykusiu, bet matydami, kad visokie Chicago chuliganai vilniečius puola, tai mes išreikšdami užuojuatą jums kovoj su chuliganais, skiriame iš pikniko pelno \$100. Malonėkite sunaudoti "Vilnius" reikalams.

Kadangi tas piknikas, kaip sakiau, buvo sulytas, tai Mass. organizacijos nusitarė kitą pikniką surengti rugsėjo 16 d., kad atpildžius lietaus sugadintą pikniką. Rugsėjo (Sept.) 16 d. piknikas įvyks Lietuvių Tautiškam Parke, Montello, Mass. Jei gamta nepakenks, tai galit tikėtis, kad po to pikniko gausit kitą \$100. Viso gero dėl visų vilniečių.

Jonas Grybas, "Laisvės" Pikniko Kom. sekr.

Atsiimkite Laišką Iš Lietuvos

"Vilnius" adresu yra atėjęs laiškas iš Tarybų Lietuvos Joseph Gust. Laiškas išsiųstas iš Klaipėdos sryties, Šilalės rajono, Kvederno pašto, Lembo kaimo, nuo Antaninos Šimkienės. Joseph Gust ateiškite "Vilnius" ofisą ir pasiimkite, nes kitaip gražinsime laišką atgal.

STUDENTAI NEŽINO KAI IŠIMTI AREŠTAVIMUI VARTANT

Midwestern universitete kelių šimtų studentų klasė, nei vienas nežinojo, kaip išimti arštavimui varantas, kai buvo paklausti.

BRIGHTON PARK

LDS 76 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 1 dieną, 7:30 val. vakare, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd st. Visi nariai kviečiami atsilankyti laiku, nes bus svarbiamui labai svarbių dalykų. Bus išduoti delegatų ir komisijų raportai. Ypatingai nepamirškite ateiti į susirinkimą, kurie esate atsilikę su duoklėmis, kad nebūtų kėblumų atsitikus ligai.

P. D.

Klaidos Atitaisymas

Kiek laiko atgal "Vilnyje" tilpo parašyta apie Romanienę ir buvę pažymėta, kad Elzbieta Romanienė, o turėjo būti Marijona Romanienė.

Kaip jau daugelis žinote, Marijona Romanienė serga. Nors ji yra ligonis, bet ji neužmiršta iš dienraščio "Vilnius". Kuomet Romanas važiavo padėti suvesti popierą į "Vilni", ji įdėvė jam dešimkę. "Vilni" mes turim stiprinti, kad apsigintų nuo užpuolikų, ji sakė.

Kam laikas pavelina atlinkyte Marijoną Romanienę, 9105 S. Eberhart st. Kam nėra galimybių nuvažiuoti į namus, tai pasiųskite nors laiškutį, tuom pagelbėsite ligonei tvirtėti.

J. P.

KAS MIRĖ

Petronėlė Miliauskas (Stombrowskytė), 7234 S. Talman ave., mirė liepos 27 dieną. Gimus Lietuvoje, Trakų apskr., Merkinės parap. Paliko nuliūdime vyrą Stefaną, sūnų, dukterį, jų šeima, brolių ir kitus gimines.

Jonas Merkelis, Lake Village, Ind., mirė liepos 28 d. Gimęs Tauragės apskr. Žigaičių parap., Prišmontų k. Amerikoje išgyveno 43 metus. Paliko nuliūdime brolis, seserys ir kiti artimi.

Veteranai Už Kainų Kontrolę

Užsienio Karų Veteranai susirinkę kongresan į Sherman viešbutį priėmė rezoliuciją už stiprią kainų kontrolę. Be to, susirinkę veteranai išreiškė didelę simpatiją Neil J. Linehan'ui, Chicago distrikto kainų stabilizacija jos direktoriui. Linehand irgi yra Užsienio Karų Veteranų organizacijos narys.

IR VĖL GAISRAS

Užsidegus namui 25 W. 35th st. buvo išvyti 50 to namo gyventojai. Negrė Jennie Lee, 70 metų amžiaus, šokdama per langą nuo ugnies išlaužė koją. Nuostolių padaryta \$3,500. Tai vis pasekmės susikimšusio gyvenimo vienam name.

PROF. CARLSON VĖL IŠRINKTAS PREZIDENTU

Dr. Anton J. Carlson, Chicago Universiteto fiziologijos garbės profesorius, vėl išrinktas Society for Medical Research prezidentu.

210 Vaikų Sužeista Darbuose

Darbo Departamentas praneša, kad per pirmus šešius mėnesius šių metų, Illinois valstijoje, sužeista 210 vaikų dirbtuvėse. Daugiausia sužeistųjų amžius siekia 17—16 metų. Ir į sužeistųjų skaičių įeina tik tie vaikai, kurie dėl sužeidimo turėjo išlikti iš darbo mažiausia 1 savaitę. Tarp sužeistųjų yra keletas berniukų gavusių kyla nuo sunkaus kėlimo darbe.

Širdinga Užuojuata Jonikų Šeimai

Gausiai parėmė tam tikslui sukurtą fondą

Sekmadienį, liepos 28, buvęs chicagiečių, taipgi Drobai, iš Stevensville, Michigan, ir Smithai iš La Porte, Ind., susirinkę pasveikinti neseniai vedusius Petrą ir Kostę Rimkus, jų jų namuose, ir įteikę jiems gausią dovaną, taipgi išreiškė nuoširdžiausią užuojuatą Alicei ir Leonui Jonikui ir jų sūnui Leonui, kurie tiek daug nukentėjo nuo nuožmaus rasių puolimo ant jų.

Visi apgailestavo Jonikus ir reiškė jiems simpatijas. Nors svečiai jau buvo gerokai pasimokėję už vašias, taipgi suteikimui dovanos Rimkus sveikinti, jie taipgi sutiko parenti ir fondą Jonikų ir "Vilnius" parėmimui, kaip ir kovai prieš gausias.

Aukojo šie:
Rimkų šeima \$10.00.
A. Gotautas \$5.00.
Po du doleriu: Juriai, BBA, Andruliai, Smithai, Drobai, Jakienė, Juodaitienė, Adelia ir Kazys, L. Kelly, J. Kazaitis.

Beje, besveikinant Rimkus, kalbėjo visa eilė svečių. Prisiminta apie reikalą ir galimybės šioje apylinkėje suorganizuoti LLD kuopa, nes yra geras skaičius ūkininkų, taipgi ir šiaip apsigyvenusių, kurie noriai stos į kuopą.

Diena praleista smagiai ir naudingai.
Vakarop visi skirstėsi namo.

Tyrinės Cicero Riaušes

Šiandien grandžiurė pradės tyrinėti Cicero rasių ir klaniečių sukeltas riaušes. Valstijos prokuroras Boyle sako, kad pirmuoju liudininku bus įrašytas Babb ir Patrick Tuohy, apskrities vieškelio policijos viršininkas.

Padėtis toj apylinkėj, kur įvyko pogromas, dar vis įtempta. Nacionalė gvardija stovi sargyboje.

Ar jau turi pasiėmęs "Vilnius" rudeninio pikniko tikietų pardavinėjimui? Jeigu dar neturi, pasiimk kuokubiausiai ir dirbk, kad laikraštinis "Vilnis" gyvuotų. Nes tai kiekvieno doros vilniečio pareiga. Pagalvok apie tai.

HELP WANTED—FEMALE

SHORT HOURS. Ideal hours for housewives with school age children. No experience necessary. NO HOMEWORK. RANDOLPH 6-7867 AVON PRODUCTS (2)

REIKALINGA MOTERIS. Prižiūrėti mažą apartamentą ir vaiką. Kambarys su television gyvenimui. Gera mokesčiai. Kreipkitės tuojaus. Saukite MRS. HOFFMAN, Vincennes 6-4072

BIZNIO PROGOS

HOTEL TAVERN. Good buy for family. Lrg. Dining Rm. to sit 100 people. Banquet Hall with serving bar and 75 ft. front bar with 2 lrg. kitchens. Located 1/2 bl. So. of North Ave. on California. Only Lounge between North Ave. and Division. OWNER — EVergreen 4-9822 (Aug. 21)

Vietiniai Pranešimai

ROSELANDO PRANEŠIMAS. L.D.S. 139-tos kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 1 d. 8 val. vakare, L.R.K.K. svetainėje, 10413 S. Michigan Ave. Susirinkimas labai svarbus, turime daug dalykų apsarstyti. Taipgi užsimokėjimas mokesčių. Sekr. K. Dagis. (31)

BRIGHTON PARK. LDS 76-tos kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio (August) 1 d., 7:30 val. vakare, 2417 W. 43rd st. Visi nariai būkite susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų svarstyti. Be to, kurie esate pasilikę su mokesčiais, užsimokėkite, kad nesusispenduotumėte. Valdyba.

Atsibodo Televizija

Sako, kad namų šeiminiškėms ir dešimtmetinėms mergaitėms atsibodo sėdėti namuose ir žiūrėti į televizijos priimtuvus. Jos vėl pradėjo išeiti vakarais į gatvę ir parkus pasivaikščioti ir pradėjo pirkti sukneles pasivaikščiojimui. Taip, kad suknelių biznis pakilo tokiu tempu, kaip kad tuoj po depresijos buvo.

87% suknelių siuvėjų šiuo metu dirba sukaite, sako Morris Bialis, AFL pareigūnas. Daug suknelių siuvimo dirbtuvių, kurios buvo išėję iš biznio, vėl atsidarė.

7 SUŽEISTI IR 4 UŽMUSTI

Sekmadienį važiuotės nelaimėse septyni asmenys sužeisti ir 4 užmusti, tai gana nelaiminga diena.

Medicinos Doktorai

DR. V. A. ŠIMKUS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO. 744 W. 35th Street. Telefonas Yards 7-3140. Valandos: 11—12; 2 iki 4; vakarais 7 iki 8. Pirmaadieniais tik 2 iki 4.

DR. A. K. BUTKO

LIETUVIS KOJU SPECIALISTAS. 7214 S. Ashland Avenue. Phone GRevehill 6-3111. OFISO VALANDOS: NUO 9 RYTO IKI 9 VAKARO

GAS RANGE FOR SALE

ROPER. IN GOOD CONDITION. Reasonable. 2454 W. 45th St. Frontier 6-2115 (28)

MAXWOOD, ILL. KAMBARYS RENDAI. Moderniški kambariai rendai, porai ar dviem merginoms. Kambariai pilnai įrengti. Galės darytis sau valgius, jei norės. Kreipkitės telefonu—Maywood 4498. (31)

IVAIRUS SKELBIMAI

Apartment Wanted. ATTENTION LANDLORDS, AND ROOMING HOUSE PROPRIETORS. We have a select Clientele for your apartments or kitchenettes. Prompt Service at NO cost to you.

DAVID REALTY CO. 6305 S. HARVARD AVE. Phone WEntworth 6-2900

LONELY—150 LADIES' OR GENTS' names, addresses, pictures, description.—\$1. J. P. Brass. POB 1664-V, Chicago 90 ILL.

BUILDING WORK PLASTERING BRICKLAYING REMODELING FIRST CLASS WORK ESTIMATE FREE

John Bedalow and Son. Residence: 3735 S. Wallace St. Chicago 9, ILL. Phone BOulevard 8-5225

Geriausia Dovana SAVO MYLIMIEM IR SAU —

Cia rasite pilną pasirinkimą visokių laikrodėlių, žiedų ir visokių auksinių ir sidabrinų daktų. Gana žemos kainos

Taisome visokius laikrodėlius

CHARLES KINDER

Vakarais Atdara. 3548 Archer Ave., Chicago, ILL. Phone LAfayette 3-2060

REPAIRS — REMODELING!

EXPERT WORK AT LOWEST PRICES (We Pay No Sales Commission)

CALL NOBLE

For Prompt, FREE ESTIMATE No Obligation BRunswick 8-2300

Complete Carpentry, Masonry, Plumbing or Electrical Work for Remodeling and Alterations on:

- ATTIC APTS.
- BASEMENT APTS.
- BATHING APTS.
- DORMERS
- NEW PORCHES
- ENCLOSED PORCHES
- SIDING
- ROOFING
- WINDOWS

NO DOWN PAYMENT EASY FHA TERMS ALL WORK FULLY GUARANTEED

NOBLE CONSTRUCTION CO. BRunswick 8-2300

1326 N. Ashland

OIL HEAT IS CHEAPER

The Only Oil Burner That Gives More Heat With Less Oil

CHECK THESE WONDER FEATURES:

- BURNER 28 INCHES FROM FLOOR
- NO WORRY ABOUT FLOODED BASEMENTS
- NO COAL WORRIES — NO ASHES
- USES LESS OIL
- ALL-ELECTRICALLY OPERATED, ACCURATE, 100% AUTOMATIC, DEPENDABLE
- BURNS A SUSPENDED FLEXIBLE DOWN SHOT FLAME

Recommended by hundreds of satisfied users! Small monthly FHA payments

HOT WATER • WARM AIR • STEAM HEAT

NOBLE OIL BURNER MANUFACTURING CO. 1326 N. ASHLAND BRunswick 8-2300